# ORĘDOWNIK URZĘDOWY
## MIASTA BYDGOSZCZY

**Redakcja i Administracja:**
Magistrat miasta Bydgoszczy ratusz pokój 15. Czynna codziennie od 8-mej do 3-ciej po poł. Za redakcję odpowiada radca Tytus Podoski.

**Prenumerata:** miesięcznie 50 groszy

**Ogłoszenia:**
Wiersz szerokości 66 mm 20 groszy. Przy powtarzającem się ogłoszeniu udzielamy rabatu

Nakładem: Magistratu Miasta Bydgoszczy. Drukiem Drukarni Bydgoskiej S. A. (Dz. Bydg.)

№ 8. | Bydgoszcz, niedziela, dnia 15 kwietnia 1928 r. | Rok XLV.

**Treść:**

94. Z obrad Rady Miejskiej.
95. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1. marca 1928 o uzupełnieniu art. 97 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. sierpnia 1927 o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzących.
96. Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. 3. 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych.
97. Obwieszczenie dot. prowadzenia przemysłu ze stałą siedzibą.
98. Komunikat Miejskiego Urzędu Policyjnego dot. jarmarków na konie i bydło w Bydgoszczy.
99. Komunikat Miejskiego Urzędu Policyjnego dot. ruchu dorożek samochodowych.
100. Cennik na mąkę i chleb.
101. Ogłoszenie Urzędu Podatkowego, dot. dodatku komunalnego do państwowego podatku przemysłowego.
102. Ogłoszenie, wzywające p. St. Zielińskiego, zam. w Bydgoszczy, ul. Grunwaldzka 103,do odebrania wezwania Urzędu Skarbowego, w sprawie podatku majątkowego.
103. Ogłoszenie, wzywające p. St. Bukowskiego, zam. w Bydgoszczy, ul. Wileńska 12, do odebrania wezwania Urzędu Skarbowego ,w sprawie podatku majątkowego.
104. Ogłoszenie wzywające p. Fr. Świtalskiego, oficera W. P., zam. w Kaletach, pow. Sejny, do odebrania wezwania Urzędu Skarbowego, w sprawie podatku majątkowego.
105. Ogłoszenie, wzywające p. Minnę Schmidt, zam. w Bydgoszczy, ul. Św. Trójcy 12a do odebrania wezwania Urzędu Skarbowego, w sprawie podatku majątkowego.
106. Okólnik Pow. Komendy Uzupełnień w Bydg., dot. zaciągu ochotniczego.
107. Obozy letnie przysposobienia wojskowego w r. 1928.
108. Przybłąkany pies.
109. Przybłąkany pies.
110. Świerzb u konia, należącego Ottonowi Albrechtowi.
111. Świerzb u konia, należącego Edwardowi Roszakowi.
112. Świerzb u konia, należącego Jerzemu Kotowskiemu.
113. Świerzb u konia, należącego Wilhelmowi Jehne'mu.
114. Świerzb u konia, należącego Ottonowi Schmidtowi.
115. Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy, w miesiącu marcu 1928.
116. Wyciąg ze statystyki ruchu ludności miasta Bydgoszczy od 1. stycznia 1925 r.

94.

**Z obrad Rady Miejskiej.**

5-te i 6-te posiedzenie Rady Miejskiej, odbyte w dniach 15. i 16. marca 1928 r. o godz. 6½ wieczorem.

Komplet członków Rady Miejskiej: 60.

Obecnych radnych 44. Nieobecnych z usprawiedliwieniem 3, nieobecnych bez usprawiedliwienia 13.

Uchwalono budżet na rok 1928/29 wedle drugostronnie podanego zestawienia:

# OGÓLNE

## Zestawienie Budżetu Administracyjnego

### WYDATKI

| Nazwa Działu | Wydatki zwyczajne zł | % | Wydatki nadzwyczajne zł | % | Razem zł | % |
|---|---|---|---|---|---|---|
| I. Administr. ogólna | 1 188 400 | 18,5 | — | — | 1 188 400 | 14,7 |
| II. Majątek komunalny | 92 200 | 1,4 | 71 000 | 4,4 | 163 200 | 2,0 |
| III. Przedsiębiorstwa Komunalne | 334 804 | 5,2 | 1 151 300 | 71,1 | 1 486 104 | 18,4 |
| IV. Spłata długów | 277 000 | 4,3 | 295 600 | 18,2 | 572 600 | 7,1 |
| V. Drogi i place publ. | 420 000 | 6,5 | 91 500 | 5,7 | 511 500 | 6,4 |
| Va. Pomiary i rozbudowa miasta | 110 000 | 1,7 | — | — | 110 000 | 1,3 |
| VI. Oświata | 788 000 | 12,2 | — | — | 788 000 | 9,8 |
| VII. Kultura i sztuka | 363 000 | 5,6 | — | — | 363 000 | 4,5 |
| VIII. Zdrowie publiczne | 850 000 | 13,2 | 10 000 | 0,6 | 860 000 | 10,7 |
| IX. Opieka społeczna | 822 000 | 12,8 | — | — | 822 000 | 10,2 |
| X. Popieranie rolnictwa | 4 967 | 0,1 | — | — | 4 967 | 0,1 |
| XI. Popieranie przem. i handlu | 121 500 | 1,9 | — | — | 121 500 | 1,5 |
| XII. Bezpieczeństwo publiczne | 827 600 | 12,9 | — | — | 827 600 | 10,3 |
| XIIa. Świadczenia na rzecz innych związków komunalnych | 225 000 | 3,5 | — | — | 225 000 | 2,8 |
| XIII. Różne | 14 569 | 0,2 | — | — | 14 569 | 0,2 |
| Razem | 6 439 040 | 100,0 | 1 619 400 | 100,0 | 8 058 440 | 100,0 |

### DOCHODY

| Nazwa Działu | Dochody zwyczajne zł | % |
|---|---|---|
| I. Majątek komunalny | 467 775 | 6,8 |
| II. Przedsiębiorstwa komunalne | 722 775 | 10,5 |
| III. Subwencje i dotacje | 77 730,75 | 1,1 |
| IV. Zwroty | 319 600 | 4,7 |
| V. Opłaty administracyjne | 160 400 | 2,3 |
| VI. Opłaty za korzystanie z urządzeń publicznych | 852 994,25 | 12,4 |
| VII. Dopłaty | — | — |
| VIII. Udział w podatkach państwowych | 600 000 | 8,7 |
| IX. Dodatki do podatków państwowych | 2 350 500 | 34,3 |
| X. Podatki samoistne | 1 239 500 | 18,1 |
| XI. Różne | 71 225 | 1,1 |
| Razem | 6 862 500 | 100,0 |

| Nazwa Działu | Dochody nadzwyczajne zł | % |
|---|---|---|
| I. Ze sprzedaży i likwidacji majątku i przedsiębiorstw | 14 640 | 1,2 |
| III. Zwroty | 1 181 300 | 98,8 |
| Razem | 1 195 940 | 100,0 |

*Zestawienie dochodu:*

Zwyczajne . . . . . . zł 6 862 500
Nadzwyczajne . . . . zł 1 195 940
Razem zł 8 058 440

*Porównanie:*

Wydatki . . . . . . . zł 8 058 440
Dochody . . . . . . . zł 8 058 440

# Ogólne zestawienie budżetów przedsiębiorstw komunalnych.

| L. b. | Nazwa przedsiębiorstwa | Suma wydatków zwyczajnych zł | gr | Suma czystego zysku zł | gr | Suma wydatków nadzwyczajn. zł | gr | Razem zł | gr | Suma dochodów zwyczajnych zł | gr | Suma deficytu zł | gr | Suma dochodów nadzwyczajn. zł | gr | Razem zł | gr |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| 1 | Bulwark . . . . . | 1 090 | — | 360 | — | — | — | 1 450 | — | 1 450 | — | — | — | — | — | 1 450 | — |
| 2 | Tor dojazdowy . . | 35 530 | — | 1 2095 | — | — | — | 47 625 | — | 47 625 | — | — | — | — | — | 47 625 | — |
| 3 | Pracownia bakterjol. | 25 000 | — | — | — | — | — | 25 000 | — | 25 000 | — | — | — | — | — | 25 000 | — |
| 4 | Tabor Miejski . . | 367 785 | — | — | — | — | — | 367 785 | — | 41 345 | — | 326 440 | — | — | — | 367 785 | — |
| 5 | Gazownia . . . . | 1 898 265 | — | 441 735 | — | 545 000 | — | 2.885 000 | — | 2 340 000 | — | — | — | 545 000 | — | 2 885 000 | — |
| 6 | Rzeźnia . . . . . | 368 200 | — | 113 800 | — | 15 800 | — | 497 800 | — | 482 000. | — | — | — | 15 800 | — | 497 800 | — |
| 7 | Targowica dla bydła | 45 600 | — | — | — | 15 000 | — | 60 600 | — | 37 236 | — | 8 364 | — | 15 000 | — | 60 600 | — |
| 8 | Hala Targowa . . | 20 165 | — | 6 835 | — | — | — | 27 000 | — | 27 000 | — | — | — | — | — | 27 000 | — |
| 9 | Kanalizacja . . . . | 596 175 | — | 99 825 | — | 425 000 | — | 1 121 000 | — | 696 000 | — | — | — | 425 000 | — | 1 121 000 | — |
| 10 | Wodociągi . . . . | 440 875 | — | 48 125 | — | 180 500 | — | 669 500 | — | 489 000 | — | — | — | 180 500 | — | 669 500 | — |
| 11 | Miejska Kasa Oszczędności . . . . . | 152 240 | — | — | — | — | — | 152 240 | — | 152 240 | — | — | — | — | — | 152 240 | — |
| | Razem : | 3 930 925 | — | 722 775 | — | 1 181 300 | — | 5 855 000 | — | 4 338 896 | — | 334 804 | — | 1 181 300 | — | 5 855 000 | — |

4 673 700      4 673 700

7-me posiedzenie Rady Miejskiej, odbyte w piątek, dnia 23. marca 1928 r. o godz. 6½ wiecz.

Komplet członków Rady Miejskiej: 60.

Obecnych 38, nieobecnych z uniewinnieniem 10, nieobecnych bez uniewinnienia 12.

1. Dokonano nowego wyboru członków Komitetu Rozbudowy w składzie następującym:

pp. radcowie: Raczkowski i Wache z Magistratu, pp. radni: Jaworski, Kallnik i Matuszewski z Rady Miejskiej, p. inż. Janicki z Tow. Właścicieli Nieruchomości, p. Matuszczak z Tow. Lokatorów, architekt Jankowski Bronisław z Towarzystwa Techników, Dr. Ziętak, lekarz powiatowy, Niemkiewicz Kazimierz ze Spółdzielni Mieszkaniowej Urzędników.

2. Wybrano Komisję Sanitarną w składzie :pp. radca Hańczewski, lekarz powiatowy dr. Ziętak, Dr. Obniski, Dr. Siemiątkowski, Seidel, Lonatowski, Fiołka, Rochon, Sosnowski, Kiedrowski, Matuszczak, Jaworski, Słomiński, i Dr. Soboczyński.

3. Uchwalono statut dla szpitalnictwa miejskiego oraz utworzono Deputację Szpitalnictwa, w skład której wchodzą pp.: Nowicka, Kurdelski, dr. Wiecki, Bankiewicz, Dr. Nowiński z łona Rady Miejskiej; pp. dyr. Malinowski, dr. Dobrowolski, dr. Szymanowski z łona obywatelstwa.

4. Wybrano do Państwowej Rady Kolejowej p. Edmunda Mateckiego, jako członka i p. architekta Bronisława Jankowskiego jako zastępcę jego.

5. Wybrano do Dyrekcyjnej Rady Kolejowej w Gdańsku pp. :Czarlińskiego Janusza, Czarnowskiego Franciszka, Dzionarę Pawła, Dytkiewicza Wacława, Nagórskiego Czesława, Weissa Seweryna, Wujka Ignacego, Żychlińskiego Józefa.

6. Wybrano na członków Komisji inwestycyjnej pp. radnych :dr. Wieckiego, Sosnowskiego, Zielińskiego, Rehbeina, Faustyniaka, Jaworskiego.

7. Wybrano do Koła Miast Wielkopolski p. radnego Fiedlera jako delegata.

8. Uchwalono:

a) zakupić dwie maszyny z zapędem elektrycznym do osuszania budynków po 8.000 R. M. plus koszta przewozu, cła, itp.

b) zastrzec sobie prawo odnajmowania maszyn za opłatą na Bydgoszcz i powiat.

Na nadzwyczajnem posiedzeniu Rady Miejskiej, odbytem w dniu 29. marca 1928 r. o godz. 6½ wieczór uchwalono zaciągnąć pożyczkę inwestycyjną z Banku Gospodarstwa Krajowego w Warszawie w wysokości około 1.250.000 dolarów Stanów Zjednoczonych Ameryki.

---

95.

(Odpis z Dz. Ust. Rz. P. z d. 10. 3. 1928 nr. 26).

Poz. 229.

**Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 1. marca 1928 r. o uzupełnieniu art. 97 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. sierpnia 1927 r. o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych.**

Na podstawie art. 44. ust. 6. Konstytucji i ustawy z dnia 2. sierpnia 1926 o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr. 78, poz. 443) postanawiam co następuje:

**Art. 1.** Art. 97 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. sierpnia 1927 o zwalczaniu zaraźliwych chorób zwierzęcych (Dz. U. R. P. nr. 77, poz. 673.) uzupełnia się dodaniem dwu nowych ustępów treści następującej:

„Opłaty ustalone na podstawie p. b artykułu niniejszego za badanie zwierząt na granicy, w części wpłacanej z powodu przewozu zwierząt przez granicę poza czasem do tego przewozu wyznaczonym, oraz w całości opłaty ustalone na podstawie tegoż p. b za badanie zwierząt na stacjach kolejowych i przystaniach wodnych, jak również koszty nadzoru weterynaryjnego i kontroli państwowej z wyjątkiem kosztów badań, wykonywanych w zakładach kontroli surowic i szczepionek, ustalone na podstawie p. c artykułu niniejszego, stanowią wynagrodzenie państwowych lekarzy weterynaryjnych za

wykonywanie czynności badania, nadzoru i kontroli.

Osoby, obowiązane do uiszczenia należności powyższych, wpłacają je wprost państwowym lekarzom weterynaryjnym za wystawieniem przez nich pokwitowania w przepisanej formie. Ministrowie: Rolnictwa i Skarbu mogą w drodze rozporządzenia ustanowić, w jakich wypadkach wpłacanie, względnie otrzymywanie należności powyższych odbywać się będzie w sposób inny, określony w rozporządzeniu tych Ministrów".

**Art. 2.** Wykonanie rozporządzenia niniejszego porucza się Ministrowi Rolnictwa i Ministrowi Skarbu.

**Art. 3.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeplitej: I. Mościcki.
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: J. Piłsudski.
Minister: K. Bartel.
Min. Spraw. Wewn.: Sławoj Składkowski.
Minister Spraw Zagr.: August Zaleski.
Minister Skarbu: G. Czechowicz.
Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz.
Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.: Dr. Dobrucki.
Min. Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski.
Minister Komunikacji: Romocki.
Minister Robót Publicznych: Moraczewski.
Min. Pracy i Opieki Społ.: Dr. Jurkiewicz.
Min. Reform Rolnych: Witold Staniewicz.
Min. Poczt i Telegr. Bogusław Miedziński.

Powyższe ogłasza się w ślad za tut. Pl. VI 6634/27 z d. 2. 12. 27 (Oręd. nr. 1 poz. 10 z d. 1. 1. 28) i 602/28 z d. 9. 1. 28 (Oręd. nr. 3 poz. 33 z d. 1. 2. 28.)

**Bydgoszcz**, 22. marca 1928.

**Miejski Urząd Policyjny.**

**(—) Hańczewski,** radca miejski.

Pl. VI. 3084/28.

---

96.

### 364.

### Rozporządzenie Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22. marca 1928 r. o godzinach handlu i godzinach otwarcia zakładów handlowych i niektórych przemysłowych.

Na podstawie art. 44. ust. 6 Konstytucji i ustawy z dnia 2. sierpnia 1926 r. o upoważnieniu Prezydenta Rzeczypospolitej do wydawania rozporządzeń z mocą ustawy (Dz. U. R. P. nr. 78 poz. 443) postanawiam co następuje:

#### Godziny handlu i otwarcia sklepów i zakładów.

**Art. 1.** Czas sprzedaży towarów i otwarcia sklepów i wszelkich miejsc zawodowej sprzedaży oraz zakładów fotograficznych nie może w dni powszednie przekraczać 10 godzin na dobę.

Postanowienia ustępu 1 niniejszego artykułu nie stosują się do sklepów, miejsc zawodowej sprzedaży i zakładów wymienionych w art. 2 do 6 włącznie niniejszego rozporządzenia.

**Art. 2.** Jatki z mięsem, wędliniarnie i sklepy spożywcze z wyjątkiem sklepów, zajmujących się wyłączną lub przeważającą sprzedażą napojów alkoholowych, mogą być otwarte w dni powszednie do 12 godzin na dobę.

**Art. 3.** Zakłady fryzjerskie i kalotechniczne mogą być otwarte w dni powszednie do 10 godzin na dobę, a w soboty i dni przedświąteczne do 12 godzin na dobę.

**Art. 4.** W budkach i kioskach, w których sprzedaje się do spożycia na miejscu wodę sodową, wody mineralne, i napoje chłodzące oraz słodycze i owoce, a nie sprzedaje się żadnych innych towarów, sprzedaż może się odbywać we wszystkie dni w tygodniu w czasie od 1. kwietnia do 30. września włącznie w godzinach od 9-ej do 21-ej.

**Art. 5.** Sprzedaż uliczna gazet i czasopism oraz wyrobów tytoniowych może się odbywać w dni powszednie w godzinach od 7-ej do 23-ej, a sprzedaż uliczna wszelkich innych towarów — tylko w godzinach otwarcia sklepów (art. 1 i art 8 ust. 1). Przez sprzedaż uliczną rozumieć należy sprzedaż dokonywaną na ulicach i placach z ruchomych miejsc sprzedaży jak: kosze, stoliki, skrzynki i t. p.

Sprzedaż gazet i czasopism, oraz wyrobów tytoniowych w kioskach ulicznych, w których nie sprzedaje się żadnych innych towarów, uważa się za sprzedaż uliczną.

**Art. 6.** Czas otwarcia we wszystkie dni w tygodniu jadłodajni, jak: restauracje, cukiernie, kawiarnie, mleczarnie, paszteciar-

nie, piwiarnie, winiarnie, miodarnie, garkuchnie, bary, kuchnie publiczne, bufety, szynki trakternie, karczmy, gospody oraz ruchome kuchnie uliczne, będzie określony w poszczególnych gminach miejskich i wiejskich przez władze przewidziane w art. 10 niniejszego rozporządzenia, w zależności od kategorji przemysłowej i poszczególnych rodzajów tych jadłodajni, oraz potrzeb miejscowych.

Wymieniona powyżej władza, może w poszczególnych wypadkach zezwolić, o ile tego będą wymagały warunki miejscowe, na przedłużenie czasu otwarcia jadłodajni, opłacających świadectwa I i II kategorji, poza godziny ustalone na podstawie przepisów poprzedniego ustępu niniejszego artykułu. Zezwolenia takie będą wydawane tylko indywidualne i na okres czasu nie dłuższy od 1 roku.

**Art. 7.** Przerwy, w czasie których sklepy i zakłady objęte niniejszem rozporządzeniem będą zamknięte, wlicza się do godzin otwarcia tych sklepów i zakładów.

W gminach wiejskich władze, wymienione w art. 10 mogą wprowadzić przymusowe przerwy odpoczynkowe, nie wliczane do godzin otwarcia, w czasie których sklepy i zakłady, objęte niniejszem rozporządzeniem, za wyjątkiem jadłodajni będą zamknięte.

**Godziny zamykania sklepów i zakładów.**

**Art. 8.** Sklepy, zakłady i miejsca zawodowej sprzedaży, za wyjątkiem zakładów wymienionych w art. 4, 5 i 6 mogą być otwarte najdłużej do godz. 19-ej.

W soboty i dni przedświąteczne sklepy i miejsca zawodowej sprzedaży, wymienione w art. 2 niniejszego rozporządzenia, mogą być otwarte do godz. 20-ej, a zakłady fryzjerskie i kalotechniczne do godziny 21-ej.

W gminach wiejskich, władza przewidziana w art. 10 może zezwolić, aby sklepy, zakłady i miejsca zawodowej sprzedaży wymienione w artykule niniejszym były otwarte, w czasie od 1. kwietnia do 30. września włącznie, do godziny 21-ej.

**Art. 9.** W wigilję Bożego Narodzenia, oraz w Wielką Sobotę, sklepy, wszelkie miejsca zawodowej sprzedaży, oraz zakłady fotograficzne, fryzjerskie i kalotechniczne, mogą być otwarte najwyżej do godziny 18-ej.

**Określenie godzin otwierania i zamykania sklepów i zakładów.**

**Art. 10.** Godziny otwierania i zamykania sklepów, miejsc zawodowej sprzedaży, oraz zakładów, wymienionych w rozporządzeniu niniejszem, określa powiatowa władza administracji ogólnej, a w m. st. Warszawie — Komisarz Rządu, w porozumieniu z inspektorem pracy właściwego okręgu i po wysłuchaniu opinji rad gminnych, względnie miejskich, właściwych izb przemysłowo-handlowych i rzemieślniczych, oraz przedstawicieli stron zainteresowanych, przyczem godziny te winny być w poszczególnych miejscowościach dla tego samego rodzaju sklepów i załadów jednolite.

Minister Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej i z Ministrem Przemysłu i Handlu może określić w drodze rozporządzeń granice wyżej przytoczonych uprawnień władz administracji ogólnej.

**Art. 11.** Godziny otwarcia wszelkich miejsc zawodowej sprzedaży, znajdujących się w obrębie dworców kolejowych, jak: księgarnie kolejowe, sklepy tytoniowe, itp. oraz zakładów fryzjerskich i bufetów kolejowych ustali osobno rozporządzenie ministrów: Spraw Wewnętrznych, Komunikacji, Pracy i Opieki Społecznej i Przemysłu i Handlu.

Czas otwarcia, ilość, oraz zakres działalności miejsc zawodowej sprzedaży i zakładów, objętych niniejszym artykułem, powinny odpowiadać jedynie istotnym potrzebom przejezdnych.

**Postanowienia specjalne.**

**Art. 12.** Sprzedaży towarów w sklepach połączonych z jadłodajniami, zakładami fryzjerskiemi, kalotechnicznemi, lub z przedsiębiorstwami nie podlegającemi niniejszemu rozporządzeniu wolno dokonywać tylko w godzinach określonych dla samodzielnych sklepów tej samej gałęzi handlu.

Winnych godzinach miejsce sprzedaży towarów musi być w tych sklepach i zakładach zamknięte, i towary dla kupujących uniedostępnione.

W godzinach, kiedy sklepy są zamknięte, w jadłodajniach dozwolone jest wydawanie towarów tylko do spożycia na miejscu.

**Art. 13.** Kategorje sklepów, uważanych za sklepy spożywcze w rozumieniu niniejszego rozporządz., oraz warunki, jakim powinny odpowiadać zakłady, zaliczone do jadłodajni, określi osobne rozporządzenie iMnistra Spraw Wewnętrznych i Ministra Pracy i Opieki Społecznej w porozumieniu się z Ministrem Przemysłu i Handlu i z zainteresowanymi ministrami.

**Art. 14.** W czasie trwania wystaw lub targów ogólno-krajowych i międzynarodowych, wojewoda, w porozumieniu z inspektorem pracy właściwego okręgu, może zezwalać na otwieranie i zamykanie sklepów, miejsc zawodowej sprzedaży i zakładów, znajdujących się na terenie takich wystaw lub targów, w innych godzinach niż określone w rozporządzeniu niniejszem, lub w rozporządzeniach wydanych na jego podstawie.

Zezwolenia takie mogą być wydawane jeśli zmiana godzin usasadniona jest rodzajem i potrzebami wystawy lub targu, przyczem jednak sklepy, miejsca zawodowej sprzedaży i zakłady nie mogą być otwarte dłużej niż do godziny 21-ej, o ile rozporządzenie niniejsze nie przewiduje wyjątków (art. 4, 5 i 6), a czas ich otwarcia, nie może przekraczać norm w rozporządzeniu ustanowionych.

**Art. 15.** Przepisy ustaw ochronnych w zakresie pracy pracowników najemnych a w szczególności ustawy o czasie pracy w przemyśle i handlu oraz ustawy w przedmiocie pracy młodocianych i kobiet, nie zostają w niczem naruszone postanowieniami niniejszego rozporządzenia.

**Postanowienia karne.**

**Art. 16.** Winni przekroczenia przepisów niniejszego rozporządzenia lub rozporządzeń wydanych na jego podstawie, ulegną karze grzywny do 2000 zł. i karze aresztu do 6 tygodni, albo jednej z tych kar.

Władza orzekająca oznaczy w orzeczeniu na wypadek niemożności ściągnięcia grzywny, karę zastępczego aresztu, według słusznego uznania, jednakże w wysokości nie ponad 4 tygodnie.

W razie powtórzenia przekroczeń, wymienionych w ustępie 1-szym niniejszego artykułu, w ciągu roku, licząc od poprzedniego ukarania, winny ulegnie karze bezwzględnego aresztu.

**Art. 17.** Do orzekania powołane są powiatowe władze administracji ogólnej.

Skazany przez powiatową władzę administracji ogólnej, może w ciągu 7 dni od dnia doręczenia orzeczenia wnieść na ręce tej władzy żądanie przekazania sprawy właściwemu sądowi okręgowemu, który rozstrzyga prawomocnie przy odpowiedniem zastosowaniu przepisów postępowania, obowiązujących go w pierwszej instancji. Na wniosek prokuratora będzie zarządzone postępowanie uproszczone; wyrok sędziego nie ulega zaskarżeniu.

W postępowaniu sądowem orzeczenie władzy administracyjnej zastępuje prawomocny akt oskarżenia (wniosek w postępowaniu uproszczonem). Przed wyznaczeniem rozprawy przewodniczący (sędzia) może zarządzić przesłuchanie przez właściwy sąd powiatowy (pokoju) oskarżonego, świadków i biegłych; świadków i biegłych można przesłuchać pod przysięgą. Sąd postanawia według swego uznania, których świadków i biegłych przesłucha na rozprawie pod przysięgą lub bez zaprzysiężenia, a których zeznania będą odczytane; wolno odczytywać zapiski dochodzenia i inne części akt administracyjnych.

Żądanie przekazania sprawy sądowi nie wstrzymuje ściągnięcia grzywny.

**Postępowania końcowe.**

**Art. 18.** Wykonanie niniejszego rozporządzenia porucza się Ministrowi Spraw Wewnętrznych w porozumieniu z Ministrem Pracy i Opieki Społecznej i Ministrem Przemysłu i Handlu, odnośnie do art. 11 — Ministrom: Spraw Wewnętrznych, Komunikacji, Pracy i Opieki Społecznej, i Przemysłu i Handlu, a odnośnie postanowień karnych — Ministrowi Spraw Wewnętrznych i Ministrowi Sprawiedliwości.

**Art. 19.** Rozporządzenie niniejsze wchodzi w życie 14 dni po ogłoszeniu.

Jednocześnie tracą moc obowiązującą: ustęp czwarty art. 2 ustawy z dnia 18. grudnia 1919 r., o czasie pracy w przemyśle i handlu (Dz. U. R. P. z r. 1920 nr. 2 poz. 7) oraz ustęp trzeci art. 2 tejże ustawy w brzmieniu nada-

nem mu ustawą z dnia 14. lutego 1922 r. (Dz. U. R. P. nr. 14, poz. 127.)

Prezydent Rzplitej: Ignacy Mościciki.
Prezes Rady Ministrów i Minister Spraw Wojskowych: J. Piłsudski.
Minister: K. Bartel.
Min. Spraw. Wewn.: Sławoj Składkowski.
Minister Spraw Zagr.: August Zaleski.
Minister Skarbu: G. Czechowicz.
Minister Sprawiedliwości: A. Meysztowicz.
Min. Wyzn. Rel. i Ośw. Publ.: Dr. Dobrucki.
Minister Rolnictwa: K. Niezabytowski.
Min. Przemysłu i Handlu: E. Kwiatkowski.
Minister Komunikacji: Romocki.
Minister Robót Publicznych: Moraczewski.
Min. Pracy i Opieki Społ.: Dr. Jurkiewciz.
Min. Reform Rolnych: Witold Staniewicz.
Min. Poczt i Telegr.: Bogusław Miedziński.

Powyższe podaje się do wiadomości

**Miejski Urząd Policyjny.**
(—) Hańczewski.

Pl. III. 2390/28.

---

97.

**Obwieszczenie.**

W myśl art. 7 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 7. czerwca 1927 r. o prawie przemysłowem (Dz. U. R. P. nr. 53 poz. 468) winien każdy, kto rozpoczyna prowadzenie przemysłu, ze stałą siedzibą nienależącego do przemysłów koncesjonowanych donieść natychmiast władzy przemysłowej I instancji — Miejsk. Urzędowi Policyjnemu, która potwierdzi bezzwłocznie odbiór zgłoszenia. W doniesieniu (zgłoszeniu) należy podać:

1. Imię i nazwisko, wiek, przynależność państwową, i miejsce zamieszkania rozpoczynającego przemysł.

2. rodzaj przemysłu z możliwie dokładnem określeniem przedmiotu przedsiębiorstwa,

3. miejsce prowadzenia przemysłu (siedzibę, lokal,)

4. firmę przedsiębiorstwa.

Osoby prawne winne podać dane wskazane pod liczbą 2—4.

O ile przemysł ma być prowadzony przez zastępcę, lub dzierżawcę, należy podać także dane, tyczące się jego osoby.

Tak samo należy donieść równocześnie o każdej zmianie, jak zwinięcie przemysłu, założenie filji i t. p. specjalne formularze o zgłoszeniu znajdują się w Miejskim Urzędzie Policyjnym.

Prowadzenie przemysłu z naruszeniem przepisów wyżej wymienionego rozporządzenia, tudzież przepisów wydanych w wykonaniu tego rozporządzenia, o ile dany czyn nie jest zagrożony karą w powszechnych ustawach karnych, będzie karanej w drodze administracyjnej.

1) upomnieniem
2) grzywną do 1000 złotych.
3) aresztem do 14 dni.

**Bydgoszcz,** dnia 28. marca 1928 r.

Pl. III. 2285/28.

**Miejski Urząd Policyjny.**
(—) **Hańczewski,** radca miejski.

---

98.

W b. r. odbędą się w Bydgoszczy jarmarki na konie i bydło w następujących dniach: 10. kwietnia, 15. maja, 12. czerwca, 10. lipca, 28. sierpnia, 23. października, 20. listopada i 11. grudnia.

**Bydgoszcz,** dnia 28. marca 1928 r.

Pl. III. 2298/28.

**Miejski Urząd Policyjny.**
(—) **Hańczewski,** radca miejski.

---

99.

Zwraca się ponownie uwagę na rozporządzenie policyjne o ruchu dorożek samochodowych ogłoszone w Orędowniku Urzędowym miasta Bydgoszczy nr. 2 z dnia 15. stycznia 1928 r. poz. 14 które brzmi:

„W obrębie miasta wolno używać tylko sygnałów pneumatycznych względnie elektrycznych o niskim tonie. Niedopuszczalne jest pod żadnym pozorem aby szofer miał pomocnika na dorożce tak w czasie krążenia jej po mieście, jak i na stacji postoju (§ 5 punkt 6 i 9.) Przedsiębiorcy wolno posługiwać się tylko tymi kierowcami, którzy posiadają oprócz dyplomu zezwolenie policyjne na prowadzenie dorożki samochodowej. Palenie tytoniu w dorożkach samochodowych, tak na postojach, jak i podczas jazdy, jest kierowcy surowo wzbronione, obojętnie, czy dorożka zajęta, czy wolna (§ 25.) Skupianie się kierowców na chodnikach jak i jezdni jest surowo wzbronione (§31). Niezastosowanie się do powyższego podlega karze grzywny do 30 zł., lub cofnięcie pozwolenia na prowadzenie dorożki samochodowej".

**Bydgoszcz,** dnia 6. kwietnia 1928 r.

Pl. III. 2465/28.

**Miejski Urząd Policyjny.**

**(—) Hańczewski,** radca miejski.

---

100.

| | | | |
|---|---|---|---|
| Za 1 kg. | mąki żytniej 65% | hurtownie | 70 gr. |
| „ 1 „ | „ „ 65% | detalicznie | 76 „ |
| „ 1 „ | „ pszennej 50% | hurtownie | 90 „ |
| „ 1 „ | „ „ 50% | detal. | 100 „ |
| „ 1 „ | „ „ 60% | hurtownie | 80 „ |
| „ 1 „ | „ „ 60% | detal. | 90 „ |
| „ 1 „ | chleba | | 70 „ |
| „ 1 „ | „ razowego | | 62 „ |
| „ 1 „ | „ pszennego | | 100 „ |
| „ 1 „ | „ pszenno-razowego | | 70 „ |
| „ 1 | bułkę | | 5 „ |

Ceny powyższe obowiązują od dnia następnego po ogłoszeniu i są cenami maksymalnemi t. zn. że nie wolno ich pod żadnym warunkiem przekraczać, natomiast niższe ceny (o ile okaże się tendencja zniżkowa) pobierać można i nawet jest pożądane. Cenniki winny być wywieszone we właściwych przedsiębiorstwach handlowych. Jednocześnie przypomina się rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 28. II. 1923 r. (Dz. Ust. nr. 22, poz. 139.) które nakłada obowiązek na posiadaczy przedsiębiorstwa sprzedaży przedmiotów powszedniego użytku do wywieszania cenników, oraz ujawniania ceny bezpośrednio na odnośnych przedmiotach.

Wobec powyższego należy ujawnić ceny nietylko na przedmiotach, na które Magistrat wyznaczył ceny, lecz na wszystkich przedmiotach powszedniego użytku. Winni żądania lub pobierania cen wyższych od wyznaczonych lub nieujawnienia tychże cen, ulegną karze w myśl art. 4 i 5 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 31. sierpnia 1926 r. (Dz. Ust. nr. 31, poz. 527) o ile dany czyn nie ulega surowszemu ukaraniu w myśl innych ustaw karnych karze aresztu do 6-ciu tygodni lub grzywny do 10.000 zł.

Organa Policji Państwowej otrzymały nakaz przeprowadzania stale ścisłej kontroli w tym kierunku.

**Bydgoszcz,** dnia 5. kwietnia 1928 r.

Pl. III. 2269/28.

**Miejski Urząd Policyjny.**

**(—) Hańczewski,** radca miejski.

---

101.

**Ogłoszenie.**

Korporacje Miejskie uchwaliły pobrać na zasadzie art. 8 ustawy z dnia 11 sierpnia 1923 o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych Dz. Ust. 94/23 poz. 747 i art. 119 ustawy o państwowym podatku przemysłowym z dnia 15. lipca 1925 — Dz. Ust. 79/25 poz. 550 za czas od 1. IV. do 31. XII. 1928 dodatek komunalny do państwowego podatku przemysłowego, o ile chodzi o przedsiębiorstwa i zajęcia, podlegające państwowemu podatkowi od obrotu, w wysokości 15% podatku państwowego.

**Bydgoszcz,** dnia 16 marca 1928 r.

27

**Magistrat.**

W nieobecn. Prezydenta Miasta

**(—) Dr. Chmielarski** wiceprezydent miasta. **(—) Stryszek** radca miejski.

Ogłasza się na podstawie art. 47 ustawy z dnia 11. sierpnia o tymczasowem uregulowaniu finansów komunalnych Dz. Ust. 94 poz. 747.

**Bydgoszcz,** dnia 5. kwietnia 1928 r.

Pd. 2162/28.

**Magistrat. — Urząd Podatkowy.**

**(—) Stryszek,** radca miejski.

102.

**Ogłoszenie.**

Na zasadzie art. 122 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. Ust. 58 poz. 411 rok 1925) wzywa się niniejszem p. Stanisława Zielińskiego zamieszkałego daw. w Gołańczy, obecnie w Bydgoszczy, przy ul. Grunwaldzkiej 103, do odebrania w ciągu dni 14 w Urzędzie Podatkowym, Nowy Rynek nr. 1, pokój 12 wezwania Urzędu Skarbowego podatków bezpośrednich i opłat skarbowych w miejscu, w sprawie podatku majątkowego.

**Bydgoszcz,** dnia 4. kwietnia 1928 r.

Pd. 2315/28.

**Magistrat. — Urząd Podatkowy.**
**(—) Stryszek,** radca miejski.

---

103.

**Ogłoszenie.**

Na zasadzie art. 122 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. Ust. 58 poz. 411 rok 1925 wzywa się niniejszem p. Stanisława Bukowskiego, zamieszkałego przy ul. Wileńskiej 12, do odebrania w ciągu dni 14 w Urzędzie Podatkowym, Nowy Rynek nr. 1 pokój 12 wezwania Urzędu Skarbowego podatków bezpośrednich i opłat skarbowych w miejscu, w sprawie podatku majątkowego.

**Bydgoszcz,** dnia 4. kwietnia 1928 r.

Pd. 2312/28.

**Magistrat. — Urząd Podatkowy.**
**(—) Stryszek,** radca miejski.

---

104.

**Ogłoszenie.**

Na zasadzie art. 122 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. Ust. 58 poz. 411 rok 1925) wzywa się niniejszem p. Franciszka Świtalskiego, oficera W. P. zamieszkałego w Kaletach pow. Sejny, do odebrania w ciągu dni 14 w Urzędzie Podatkowym Nowy Rynek 1, pokój 12, wezwania Urzędu Skarbowego podatków bezpośrednich i opłat skarbowych w miejscu, w sprawie podatku majątkowego.

**Bydgoszcz,** dnia 4. kwietnia 1928 r.

Pd. 2313/28.

**Magistrat. — Urząd Podatkowy.**
**(—) Stryszek,** radca miejski.

105.

**Ogłoszenie.**

Na zasadzie art. 122 ustawy o państwowym podatku dochodowym (Dz. Ust. 58 poz. 411 rok 1925) wzywa się niniejszem p. Minnę Schmidt, zamieszkałą przy ul. Św. Trójcy 12a. do odebrania w ciągu dni 14 w Urzędzie Podatkowym, Nowy Rynek nr. 1, pokój 12, wezwania Urzędu Skarbowego podatków bezpośrednich i opłat skarbowych w miejscu, w sprawie podatku majątkowego.

**Bydgoszcz,** dnia 4. kwietnia 1928 r.

Pd. 2314/28.

**Magistrat. — Urząd Podatkowy.**
**(—) Stryszek,** radca miejski.

---

106.

**Powiatowa Komenda Uzupełnień w Bydgoszczy.**

L. dz. 12 32 II.

Zaciąg ochotniczy.

**Bydgoszcz,** dnia 28. marca 1928 r.

Na zasadzie art. 62 i 63 ustawy o powsz. obowiązku służby wojsk. ogłosił pan Minister Spraw Wojskowych zaciąg ochotniczy do czynnej służby wojskowej.

Warunki przyjęcia do służby ochotniczej są następujące:

1. Do czynnej służby wojskowej w charakterze ochotników, mogą być przyjmowani w roku 1928 mężczyźni urodzeni w latach 1908, 1909 i 1910.

2. Termin wnoszenia podań do P.K.U. przez osoby ubiegające się o przyjęcie w charakterze ochotników do służby wojskowej we wszystkich rodzajach broni i służb, oraz marynarce wojennej upływa dnia 1. lipca 1928 r.

3. Wyjątek od tej zasady stanowią podania ochotników, którzy ukończyli średnie zakłady naukowe i mają warunki do skróconej czynnej służby wojskowej. Podania takie należy wnosić do P. K. U. najdalej do dnia 10. lipca 1928 r.

4. Ochotnicy mający warunki do skróconej czynnej służby wojskowej nie mogą być przyjmowani do taborów, samochodów i intendentury.

5. Przegląd wojskowo-lekarski ochotników przez komisje poborowe odbędzie się zasadniczo w terminie głównego poboru rocznika 1907.

Termin stawienia się do komisji poborowej będzie podany w obwieszczeniach o poborze rocznika 1907.

6. Osoby, mające zamiar odbyć służbę w wojsku stałem w charakterze ochotników, powinny składać od dnia ogłoszenia zaciągu ochotniczego do dnia 1. lipca 1928 r. w P. K. U. właściwej dla faktycznego miejsca zamieszkania, własnoręcznie pisane podanie z życiorysem petenta i dołączyć następujące dokumenty:

a) poświadczenie obywatelstwa polskiego,

b) metrykę urodzenia,

c) świadectwo moralności, zalegalizowane przez władzę administracyjną,

d) zezwolenie ojca, wzgl. prawnego opiekuna na wstąpienie do wojska, o ile zgłaszający jest niepełnoletni, spisane protokolarnie we właściwym urzędzie gminnym (magistracie). Podania oraz załączniki nie podlegają opłacie stemplowej.

Od ochotników do marynarki wojennej wymaga się ponadto:

a) świadectwa szkolnego z ukończenia conajmniej 2 klas szkoły powszechnej,

b) świadectwa ewentualnej znajomości rzemiosła.

7. Ochotnicy mają prawo wyboru broni o ile odpowiadają wymaganiom dla danego rodzaju broni ustalonym. Prawo wyboru formacji ochotnikom nie przysługuje.

(—) **Kadernuszka** ppłk.

Powyższe podaje się zainteresowanym do wiadomości.

**Bydgoszcz,** dnia 2. kwietnia 1928 r.

L. dz. 3608/28.

**Magistrat. — Biuro Wojskowe.**

**(—) Hańczewski,** radca miejski.

---

107.

**Obozy letnie przysposobienia wojskowego w roku 1928.**

Dowództwo O. K. VIII. zamierza w roku bieżącym zorganizować następujące obozy letnie:

a) 2 obozy 5-tygodniowe hufców szkół średnich dla mających świadectwa z pierwszego roku II-go stopnia (1/II).

b) 2 obozy 5-tygodniowe hufców szkół niższych dla mających świadectwa 1/II. stopnia.

c) 1 obóz 4-tygodniowy dla członków stowarzyszeń p. w. i w. f. ze środowisk wiejskich.

d) 1 obóz 6-tygodniowy instruktorski zaprawy lekkoatletycznej dla członków klubów i stowarzyszeń sportowych.

e) 1 obóz 4-tygodniowy morski i sportów wodnych dla członków klubów i stowarzyszeń sportowych.

f) 6-tygodniowy obóz instruktorski gier i zabaw sportowych i zaprawy lekkoatletycznej dla nauczycieli szkół powszechnych.

Organizacja obozów przewidywana jest na terenach zeszłorocznych obozów Cetniewa i Poczernina nad morzem.

Kandydatom będą stawiane następujące warunki:

ad a) i b): 1. świadectwo 1/II. stopnia; 2. świadectwo lekarskie; 3. zezwolenie rodziców; 4. opinja władz szkolnych; 5. zobowiązanie pisemne, podpisane przez rodziców (opiekunów) zwrotu kosztów utrzymania w razie samodzielnego opuszczenia obozu lub wydalenia.

ad c) i e): 1. odpowiednia próba sprawności; 2. badanie lekarskie; 3. minimum 4 klasy szkoły powszechnej; 4. wiek powyżej 16 lat.

ad d): 1. odpowiednia próba sprawności; 2. badanie lekarskie; 3. szkoła powszechna minimum 4 klasy; 4. wiek powyżej 18 lat; 5. ukończenie kursu w ośrodku w. f. w obozie, lub odpowiednie przygotowania sportowe, nabyte w klubach sportowych.

ad f): 1. próba sprawności; 2. badanie lekarskie; 3. wyznaczenie przez kuratorjum okręgu szkolnego.

Zgłoszenia uskutecznić przez dyrekcje szkół (dla obozów szkół średnich i niższych), dla członków stowarzyszeń przez odnośne zarządy — do oficerów instrukcyjnych. Terminy badań lekarskich ustalą oficerowie instrukcyjni, o czem zawiadamiają zainteresowane dyrekcje szkół i zarządy stowarzyszeń.

Próbę sprawności fizycznej kandydatów do bozów w. f. przeprowadzą stowarzyszenia w porozumieniu się z oficerami instrukcyjnymi.

Na przejazdy uczestników obozów w tym roku przewiduje się znikżkę 50% przy opłacie przez uczestników.

**Dowódca 15. dyw. piech. Wlkp.**
**(—) Thommée,** generał-brygady.

---

108.

**Przybłąkany pies.**

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono przybłąkanego psa (wilka ciemno-szarego). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

**Bydgoszcz,** dnia 31. marca 1928 r.

Pl. I. 4166/28.

**Miejski Urząd Policyjny.**
**(—) Hańczewski,** radca miejski.

---

109.

**Przybłąkany pies.**

W niżej podpisanym urzędzie zgłoszono przybłąkanego psa (wilka). Prawo własności należy zgłosić w Miejskim Urzędzie Policyjnym, ul. Grodzka 32, pokój nr. 7.

**Bydgoszcz,** dnia 23. marca 1928 r.

Pl. I. 3660/28.

**Miejski Urząd Policyjny.**
**(—) Hańczewski,** radca miejski.

---

110.

**Świerzb**

stwierdzono u konia, należącego Ottonowi Albrecht, zamieszkałemu przy ul. Ks. Skorupki 82.

Zarządzam środki ochronne.

**Bydgoszcz,** dnia 23. marca 1928 r.

Pl. VI. 3327/28.

**Miejski Urząd Policyjny.**
**(—) Hańczewski,** radca miejski.

---

111.

**Świerzb**

stwierdzono u konia, należącego Edwardowi Koszakowi, zam. przy ul. Ks. Skorupki 83.

Zarządzam środki ochronne.

Pl. VI. 3323/28.

**Bydgoszcz,** dnia 23. marca 1928 r.

**Miejski Urząd Policyjny.**
**(—) Hańczewski,** radca miejski.

---

112.

**Świerzb**

stwierdzono u konia, należącego Jerzemu Kotowskiemu, zamieszkałemu przy ul. Orła 48.

Zarządzam środki ochronne.

Pl. VI. 3322/28.

**Bydgoszcz,** dnia 23. marca 1928 r.

**Miejski Urząd Policyjny.**
**(—) Hańczewski,** radca miejski.

---

113.

**Świerzb**

stwierdzono u konia należącego Wilhelmowi Jehne, zam. przy ul. Pomorskiej 3.

Zarządzam środki ochronne.

Pl. VI. 3337/28.

**Bydgoszcz,** dnia 23. marca 1928 r.

**Miejski Urząd Policyjny.**
**(—) Hańczewski,** radca miejski.

---

114.

**Świerzb**

stwierdzono u konia, należącego Ottonowi Schmidt, zamieszkałemu przy ul. Grunwaldzkiej 55.

Zarządzam środki ochronne.

Pl. VI. 3328/28.

**Bydgoszcz,** dnia 23. marca 1928 r.

**Miejski Urząd Policyjny.**
**(—) Hańczewski,** radca miejski.

# Obliczenie zmiany kosztów utrzymania w Bydgoszczy

## w miesiącu marcu 1928 roku.

| L. b. | ARTYKUŁY | Norma dzienna dla rodziny 4-osobowej | II poł. lutego | | II poł. marca | | Uwagi |
|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | | Cena za jednostkę | Koszt dzienny | Cena za jednostkę | Koszt dzienny | |
| | I. | gr. | gr. | gr. | gr. | gr. | |
| 1 | Chleb żytni pytlowy | 1,23 kg. | 60,0 | 73,8 | 70,0 | 86,1 | |
| 2 | Mąka pszenna | 0,25 „ | 100,0 | 25,0 | 100,0 | 25,0 | |
| 3 | Kasza jęczmienna | 0,05 „ | 74,0 | 3,7 | 74,0 | 3,7 | |
| 4 | Fasola | 0,05 „ | 80,0 | 4,0 | 80,0 | 4,0 | |
| 5 | Kartofle | 1,5 „ | 16,0 | 24,0 | 16,4 | 24,0 | |
| 6 | Ryż | 0,15 „ | 120,0 | 18,0 | 120,0 | 18,0 | |
| 7 | Mleko | 0,75 ltr. | 34,0 | 25,5 | 36,0 | 27,0 | |
| 8 | Jaja | 1,5 szt. | 24,7 | 37,1 | 16,0 | 24,0 | |
| 9 | Masło | 0,065 kg. | 520,0 | 33,8 | 645,0 | 41,9 | |
| 10 | Słonina | 0,1 „ | 310 0 | 31,0 | 300,0 | 30,0 | |
| 11 | Kiełbasa | 0,07 „ | 440,0 | 30,8 | 440 0 | 30,8 | |
| 12 | Mięso wołowe | 0,25 „ | 300,0 | 75,0 | 280,0 | 70,0 | |
| 13 | Cukier | 0,11 „ | 140 0 | 15,4 | 140,0 | 15,4 | |
| 14 | Sól | 0,1 „ | 36 0 | 3,6 | 36,0 | 3,6 | |
| 15 | Herbata | 0,01 „ | 3400,0 | 34,0 | 3400,0 | 34,0 | |
| 16 | Kawa zbożowa | 0,04 „ | 110,0 | 4,4 | 110,0 | 4,4 | |
| | II. | | — | 439,1 | — | 441,9 | + 0,64% |
| 17 | Węgiel kamienny | 4,65 kg. | 6,0 | 27,9 | 6,0 | 27,9 | |
| 18 | Drzewo | 3,00 „ | 12,0 | 36,0 | 12,0 | 36,0 | |
| 19 | Nafta | 0,16 „ | 81,0 | 13,0 | 81,0 | 13,0 | |
| | III. | | | 76,9 | — | 76,9 | — |
| 20 | Mieszkanie miesięcznie | komorne zasadnicze | 844 0 | 28,1 | 844,0 | 28,1 | |
| 21 | „ | świadczenia | 200.0 | 6,7 | 200,0 | 6,7 | |
| 22 | Woda dziennie | $^3/_4$ m$^3$ | 22,0 | 16,5 | 22,0 | 16,5 | |
| | IV. | | | 51 3 | — | 51,3 | — |
| 23 | Mydło zwycz. dziennie | 0,04 kg. | 280,0 | 11,2 | 280,0 | 11,2 | |
| 24 | Tramwaj dziennie | 2 przejazdy | 20,0 | 40,0 | 20.0 | 40,0 | |
| 25 | Gazety | 1 egz. | 20,0 | 20,0 | 20,0 | 20,0 | |
| 26 | Wpis rocznie | 1 wpis rocz. | · | 13,3 | | 13,3 | |
| 27 | Zeszyty szkolne | 0,22 kaj. | 20,0 | 4,4 | 20,0 | 4,4 | |
| 28 | Fryzjer miesięcznie | 1 strzyż. | 100.0 | 3,3 | 100,0 | 3,3 | |
| 29 | Teatr miesięcznie | 2 bilety | 250,0 | 16,7 | 250,0 | 16,7 | |
| | V. | | | 108.9 | — | 108,9 | — |
| 30 | Palto męskie ciepłe | 1 na 6 lat | 27.500,0 | 12,7 | 27.500,0 | 12,7 | |
| 31 | Garnitur maryn. m. | 1 na 5 lat | 30 000.0 | 16,7 | 30.000.0 | 16,7 | |
| 32 | Ubranie robocze | 1 na 1 rok | 7.500,0 | 20,8 | 7.500,0 | 20,8 | |
| 33 | Palto kobiece | 1 na 6 lat | 27.500,0 | 12,7 | 27.500,0 | 12,7 | |
| 34 | Suknia świąteczna | 1 na 5 lat | 13.000,0 | 7,7 | 13 000,0 | 7 7 | |
| 35 | „ codzienna | 1 na 1 rok | 3.800,0 | 10,6 | 3.800,0 | 10,6 | |
| 36 | Koszula męska | 1 na 1 mies | 550,0 | 18,3 | 550,0 | 18,3 | |
| 37 | Kamasze męskie | 3 na 1 rok | 3.200,0 | 26,7 | 3.200,0 | 26,7 | |
| 38 | Zelówki | 2 na 1 rok | 700,0 | 3 9 | 700,0 | 3,9 | |
| | | Rezultat: | — | 130,1<br>806 3<br>−0,21% | — | 130,1<br>809,1 | —<br>+ **0,35** % |

Bydgoszcz, dnia 31. marca 1928 r

**Urząd Statystyczny.**

# Wyciąg ze statystyki ruchu ludności miasta Bydgoszczy od 1 stycznia 1925 r.

## A. Ruch naturalny ludności według dokumentów stanu cywilnego:

| Rok i miesiąc | Małżeństw | Urodzeń | | | | Zgonów | | PRZYCZYNY ŚMIERCI | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | | Przewyżka urodz. (Różnica między rubr. 3 i 7) |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | | żywych | martwych | ogółem | w tem nieślubne w procentach | ogółem | w tem niemowląt | Dyfterja | Odra i szkarlatyna | Koklusz krztusiec | Grypa | Tyfus | Gruźlica | Zapalenie płuc | Rak | Choroby organów oddech. | Organiczne cierp. serca udar serca | Udar mózgu | Wrodzona słabość do życia | Kurcze | Katar żołądka i kiszek | Zapalenie ślepej kiszki | Zapalenie nerek | Choroby porodu | Słabość starości | Nieszczęśliwe wypadki | Morderstwo, zabójstwo | Samobójstwo | Inne choroby | |
| 1 | 2 | 3 | 4 | 5 | 6 | 7 | 8 | 9 | 10 | 11 | 12 | 13 | 14 | 15 | 16 | 17 | 18 | 19 | 20 | 21 | 22 | 23 | 24 | 25 | 26 | 27 | 28 | 29 | 30 | 31 |
| 1925 ogół. | 718 | 3196 | 90 | 3286 | 11,6 | 1377 | 466 | 6 | 12 | 8 | 8 | 12 | 132 | 124 | 71 | 5 | 139 | 72 | 121 | 67 | 102 | . | 27 | 5 | 94 | 41 | 6 | 23 | 302 | 1819 |
| 1926 „ | 683 | 2891 | 101 | 2992 | 12,4 | 1670 | 554 | 10 | 41 | 2 | 19 | 13 | 209 | 199 | 78 | 19 | 129 | 85 | 173 | 87 | 127 | 2 | 32 | 8 | 134 | 47 | 11 | 18 | 227 | 1221 |
| 1927 „ | 744 | 2712 | 77 | 2789 | 11,5 | 1517 | 507 | 8 | 9 | 9 | 12 | 23 | 169 | 141 | 95 | 18 | 155 | 96 | 177 | 58 | 131 | 2 | 24 | 9 | 121 | 40 | 8 | 16 | 196 | 1195 |
| 1928 stycz. | 42 | 235 | 6 | 241 | 16,2 | 135 | 40 | 3 | 1 | . | . | . | 20 | 13 | 7 | . | 14 | 6 | 12 | 2 | 8 | . | 1 | 1 | 18 | 6 | 3 | 3 | 17 | 100 |
| 1928 luty | 88 | 247 | 7 | 254 | 14,2 | 124 | 37 | . | 1 | . | 1 | . | 15 | 15 | 7 | 2 | 10 | 3 | 14 | 9 | 6 | . | . | 3 | 11 | 4 | 1 | . | 22 | 123 |

## B. Miejscowy ruch ludności według policyjnych za- i odmeldowań:

| Rok i miesiąc | PRZYPŁYW | | | | ODPŁYW | | | | Ludność Przypływ = + Odpływ = — | Przeprowadzki wewnątrz okręgu miasta (liczba rodzin) | W przemyśle, rzemiośle, handlu i w ruchu transport. | | |
|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|---|
| | Polakow | Niemców | Innych | Razem | Polakow | Niemców | Innych | Razem | | | Przypływ | Odpływ | Różnica |
| 1925 ogół. | 13 866 | 1 009 | 291 | 15 166 | 10 062 | 1 835 | 220 | 12 117 | + 3 049 | 8 637 | 6 205 | 5 027 | + 1 178 |
| 1926 „ | 11 916 | 1 003 | 230 | 13 149 | 10 624 | 1 103 | 250 | 11 977 | + 1 172 | 10 269 | 4 898 | 4 433 | + 465 |
| 1927 „ | 13 906 | 1 097 | 152 | 15 155 | 12 229 | 1 189 | 187 | 13 605 | + 1 550 | 11 565 | 5 584 | 4 776 | + 808 |
| 1928 stycz. | 1 204 | 82 | 11 | 1 297 | 899 | 101 | 10 | 1 010 | + 287 | 1 101 | 472 | 378 | + 94 |
| 1928 luty | 978 | 109 | 34 | 1 121 | 840 | 52 | 15 | 907 | + 214 | 862 | 456 | 315 | + 141 |

## C. Obecna liczba mieszkańców miasta Bydgoszczy:

| | Polaków | Niemców | Innych | Razem | w tem żydów |
|---|---|---|---|---|---|
| Według spisu ludności z dnia 20. VI. 1925 | 94 318 | 9 166 | 534 | 104 018 | 921 |
| Procentualnie | 90,7 | 8,8 | 0,5 | — | 0,9 |
| Przewyżka urodzeń i różnica ruchu od 20. VI. 1925 | + 7 933 | — 486 | + 69 | + 7 516 | +456 |
| Zatem liczba mieszkańców dnia 1. III. 1928 | 102 251 | 8 680 | 603 | **111,534** | 1377 |
| Procentualnie | 91,7 | 7,8 | 0,5 | — | 1,23 |

Bydgoszcz, dnia 31 marca 1928 r.

**URZĄD STATYSTYCZNY.**